

THE CONTRIBUTION OF MEDICINE AND RELIGION TO HUMAN HEALTH

CONTRIBUȚIA MEDICINII ȘI A RELIGIEI LA SĂNĂTATEA OMULUI

Nicolae Corneanu

Today's festivity, for the organizers of which I express my deepest gratitude, leads my thoughts to the relationship between medicine and religion in general, and Christianity in particular, between the physician as the healer of the body and the priest as the healer of the soul, as it is well known that the human being is made of both.

It is not by mere chance that such a topic is offered to us for debate, here in Timisoara, given the existence of the Association "Timisoara Medicală" within the University of Medicine and Pharmacy of Timisoara and the publication of two journals significantly entitled: *Timisoara Medical Journal* and *The Christian Physician*.

That is why I ask for permission to bring, for the next minutes, to your attention the above mentioned topic: the contribution of medicine and religion to the health of human beings.

One could say that medicine has existed from the beginning of humanity. That holds true for religion as well, although I would like to refer more to Christianity, the time of whose appearance we are all aware of. Just as medicine aims at keeping the health of the body, the religion, Christianity aims at keeping the sanity of the soul. The two of them go hand in hand, since body and soul are an unbreakable entity. I will try to point out the essence of the problem, first from a theoretical point of view and then from a practical one.

Festivitatea de astăzi pentru care exprim profunda mea recunoștință celor care au inițiat-o, mă duce cu gândul la relația dintre medicină și religie în general sau creștinism în special, dintre medic ca tămăduitor al trupului și preot ca tămăduitor al sufletului, bine știind că omul este alcătuit din trup și suflet.

Faptul că o astfel de temă mi se oferă prilejul s-o dezbaterem la noi la Timișoara nu este întâmplător dat fiind că aici, în cadrul Universității Medico-Farmaceutice din urbia noastră există Asociația Timișoara Medicală și tot aici apar două publicații intitulate semnificativ: una "*Revista Timișoara Medicală*" și alta "*Medicul creștin*".

Iată de ce Vă cer permisiunea de a Vă întreține câteva minute pe tema deja amintită și anume: contribuția medicinei și religiei la sănătatea omului.

Medicina există, am putea spune încă de la începutul omenirii. Tot așa religia, cu toate că personal, aș dori să mă refer mai ales la religia creștină care știm când a apărut. Precum medicina urmărește sănătatea trupului, tot așa religia, creștinismul, urmărește sănătatea sufletului. Acestea merg împreună întrucât trupul și sufletul formează o unitate, neputându-le separa pe unul de altul. Cum se prezintă însă problema în esența ei voi încerca să arăt în primul rând din punct de vedere teoretic și apoi practic.

I.

Se știe că Biblia, Sfânta Scriptură, e cartea care stă la baza învățaturii creștine. Aici găsim multe ziceri extrem de interesante în ceea ce privește problema care ne interesează. Voi da un singur exemplu: în cartea numită Înțelepciunea lui Isus Sirah ori Ecclesiasticul la capitolul 38 se spune între altele (vv. 1, 3 și 12):

Archbishop of Timisoara, Metropolitan of Banat
Speech on the occasion of the awarding of the title of Doctor Honoris Causa of the
Victor Babes University of Medicine and Pharmacy Timisoara, September 13th, 2003

Înalt Preasfinția Sa, Mitropolitul Banatului
Discurs cu ocazia acordării titlului de Doctor Honoris Causa al Universității de Medicină
și Farmacie Victor Babeș Timișoara, 13 septembrie 2003

I.

It is well known that The Bible, The Holy Scripture, is the keystone of Christian teaching. Here we find many extremely interesting sayings on our current theme. I will give only one example. In the book called "The Wisdom of Jesus Sirach", or "Ecclesiastes", in chapter 38, it is said, among others, that (verses 1, 3, and 12): "Honour a physician with the honour due unto him...", "The skill of the physician shall lift up his head: and in the sight of great men he shall be in admiration", "Then give place to the physician, for the Lord hath created him: let him not go from thee, for thou hast need of him."

According to the vision of Jesus the Savior, man, especially in time of need, or illness, is recommended the love of others: "They that be whole need not a physician, but they that are sick." (Matthew 9, 12, see also Mark 2, 17). One of the prerequisites established by Jesus Christ for ascending to the Kingdom of Heaven was the assistance given to sick people: "I was sick, and ye visited me", He said (Matthew 25, 36). Jesus Himself was a healer of sufferings and a restorer of damaged organ functions: He cured the blind, the crippled, the weak, and the leper.

It was the same healing mission Jesus transmitted to His disciples (Matthew 10, 1): "And when he had called unto him his twelve disciples, he gave them power...to heal all manner of sickness and all manner of disease."

In the spirit of Christian teachings and practice, the great scholars of the Church founded by Christ advised people to call on doctors whenever somebody was ill. In the "Ascetic Word", which became part of the famous collection "Philocalia", Diadoch, Bishop of Photicea, wrote in the 15th century: "Nothing prevents you from calling the doctor in time of illness. Human experience was meant to develop this craft eventually. (Because of vanity and the devil's temptation) some people boast that they don't need doctors". (Philocalia, vol. I)

The same collection "Philocalia" contains "the confessional letters" of the saints Barsanuphios and John, dated in the first half of the 6th century. When asked how people should use "remedies", Barsanuphios answered: "Both those who resort to doctors and those who don't, should rely on God's help saying: "In the name of God we trust doctors because He will heal us through them". And he continued: "If you call on doctors you fulfill God's wish and nothing else" (Philocalia, vol.XI).

II.

With such an attitude towards the role of doctors in people's lives, no wonder that Christianity, through its Church, continued to develop the organization of hospitals. The first one to build a real hospital was Basil,

"Cinstește pe doctor cu cinstea ce i se cuvine... Știința doctorului va înălța capul lui și înaintea celor mari va fi minunat... Doctorului dă-i loc că și pe el l-a făcut Domnul și să nu se depărteze de tine".

Potrivit viziunii Mântuitorului Hristos omul, cu deosebire aflat în nevoi sau omul bolnav, e recomandat iubirii celorlalți: "Cei bolnavi au nevoie de doctor" (Matei 9, 12 ; vezi și Marcu 2, 17). Iisus a stabilit printre condițiile intrării în Împărăția cerurilor și asistența bolnavilor. "Căci bolnav am fost și m-ați cercetat" spunea El (Matei 25, 36). El însuși a fost vindecător de suferințe și restaurator al funcției organelor care nu-și mai îndeplinesc menirea de la creație; a vindecat orbi, șchiopi, slăbănogi, leproși.

Aceeași misiune de a vindeca, Iisus a transmis-o ucenicilor Săi (Matei 10, 1): "Chemând la Sine pe cei doisprezece ucenici ai Săi le-a dat lor putere... ca să tămăduiască orice boală și orice neputință".

În spiritul învățaturii și practicii creștine, mării dascăli ai Bisericii întemeiată de Hristos îndemneau să se apeleze la medici ori de câte ori cineva era bolnav. Diadoch episcopul Foticeei din secolul al V-lea, în așa numitul "Cuvânt ascetic" care a intrat în vestita colecție intitulată "Filocalia", spune: "Nimic nu te împiedică să chemi doctorul la vreme de boală. Căci trebuia ca experiența omenească să dea odată naștere acestui meșteșug... (Din pricina slavei deșarte și din ispita diavolului) unii se laudă adeseori că nu au trebuință de doctori" (Filocalia, trad. D. Stăniloae, vol. I, Sibiu , 1946, p. 359).

Tot colecția "Filocalia" cuprinde așa numitele "scrisori duhovnicești" ale sfinților Varsanufie și Ioan din prima jumătate a veacului al VI-lea. Întrebat Varsanufie cum trebuie să se folosească cineva de "leacuri" a răspuns: "Cei ce se folosesc de doctori și cei ce nu se folosesc, să se folosească cu nădejde în Dumnezeu zicând: În numele Domnului ne încredem în doctori că ne va dăruia vindecarea prin ei". Și același continuă: "Dacă te folosești de doctori împlinești voia lui Dumnezeu și nimic altceva" (Filocalia, trad. D. Stăniloae. vol. XI, Roman-Huși, 1990, pp. 482-483).

II.

Cu astfel de atitudine față de rolul medicului în viața oamenilor, nu e de mirare că religia creștină prin mijlocirea Bisericii a continuat și dezvoltat organizarea spitalelor. Cel care a înființat cel dintâi un spital în adevăratul sens al cuvântului a fost celebrul episcop al cezareei din Asia Mică, Vasile. Sfătuit de prietenul său Grigorie devenit patriarh al Constantinopolului, urmare foametei din anul 368, Sfântul Vasile a întemeiat spitalul unde au fost primiți tot felul de bolnavi sau infirmi. Așezământul spitalicesc organizat de Sfântul Vasile a

the famous bishop of Caesarea in Asia Minor. Advised by his friend Gregory, become patriarch of Constantinople after the famine of 368, Saint Basil built the hospital where all kind of ill and crippled people were admitted. The place organized by Saint Basil was named "Vasiliada" and has remained famous to our days.

The example of Saint Basil had worthy followers: Saint Ephrem of Edesa built in 375 A.D. a hospital with 300 beds.

At the end of the 4th century, the Hospital of widow Fabiola was founded in Rome. Then, the Goth bishop Mason of Merida also established a hospital in the same period, where all kinds of people were received: Christians and Jews, slaves and free people. An extremely important role for medical care was played by John, the Patriarch of Alexandria, also known as the "Merciful", who, in 610, built a well-equipped hospital.

Incidentally, during this old period of history, a number of Saints appeared which were called "doctors without coins", because they took care of sick people without taking any money (e.g. Saints Cosmas and Damianos), as well as others, called "healers" (thaumaturges) for their healings which helped the sick (St. Gregory the Thaumaturge)

Returning to hospitals and making a jump over centuries, it is worth mentioning that in our country, the first to give medical care to the sick was the Church. Among others, one must know that the monasteries were the first where sick people were cared for, in the so-called "disease-houses". These disease-houses were in fact our first hospitals. For example, Saint Spiridon Hospital in Iasi started as a "disease house" in the 17th century, established by a monk who raised the money needed for medical care.

It might be of interest to mention a Christian hospital of more recent times, established in Bucharest by doctor Pavel Chirila, known under the name of "Christiana", where the principles of Christian medicine are applied.

III.

The facts presented so far emphasize the close relationship between faith and medicine, and may also justify today's occasion, when a man of the Church is about to receive a Honorary title from the University of Medicine and Pharmacy of Timisoara.

Truly speaking, one can even refer to a Christian medicine, although this concept is absent or insufficiently grounded both by theologians and by physicians. The Christian medicine can be understood only in relation to God, since health, disease or healing can not be separated from the "Cause of all causes" which is God. Eventually, medical pathology relates closely to spiritual pathology, and the cure of a disease depends on the

purtat numele de "Vasiliada" și a rămas celebru până astăzi.

Pilda Sfântului Vasile a găsit vrednici imitatori. Sfântul Efrem de la Edesa a clădit în 375 un spital cu 300 de paturi.

La Roma spre sfârșitul secolului al IV-lea a luat ființă spitalul văduvei Fabiola. Apoi episcopul got Mason din Merida a înființat și el un spital spre sfârșitul secolului al IV-lea în care erau primiți creștini și evrei, sclavi și oameni liberi. Un rol deosebit de important pe planul asistenței medicale l-a jucat patriarhul Ioan al Alexandriei rămas în istorie sub numele de "Milostivul" care a organizat în anul 610 un spital din cele mai bine dotate.

În paranteză fiind zis în perioada aceasta veche a istoriei au apărut și câțiva sfinți numiți "doctori fără de arginți", deoarece se ocupau de bolnavi fără a primi un ban din partea lor (exemplu Sfinții Cosma și Damian), sau alții numiți "vindecători" (thaumaturgi) pentru tămăduirile cu care au ajutat pe bolnavi (Sfântul Grigorie Thaumaturgul).

Revenind la spitale și făcând un mare salt peste veacuri se cuvine să arătăm că la noi la români, asistența medicală acordată celor bolnavi, a fost acordată pentru prima dată de Biserică. Între altele e bine să se știe că mănăstirile au fost acelea care prin așa numitele lor "bolnițe" au acordat cele dintâi asistență bolnavilor. De fapt acestea au și constituit primele noastre spitale. Despre spitalul Sfântul Spiridon din Iași, bunăoară se știe că a început din secolul XVII sub forma unei case-bolniță întemeiată de un călugăr care aduna bani necesari pentru îngrijirea bolnavilor.

Poate n-ar fi lipsit de interes să amintim și de un spital creștin din vremea noastră întemeiat în București de doctorul Pavel Chirilă cunoscut sub numele de "Christiana", spital în care se aplică principiile unei medicine creștine.

III.

Cele până aici arătate pun în evidență strânsa legătură dintre credință și medicină, justificând poate și împrejurarea de astăzi când un om al Bisericii ajunge în situația de a primi un titlu onorific din partea Universității de Medicină și Farmacie din Timișoara.

La dreptul vorbind ne putem referi chiar la o medicină creștină, deși acest concept este absent ori insuficient fundamentat atât de teologi cât și de medici. Medicina creștină, nu poate fi înțeleasă altfel decât în legătură cu Dumnezeu, deoarece sănătatea, boala sau vindecarea nu pot fi rupte de "Cauza cauzelor" care este Dumnezeu. Până la urmă patologia medicală se corelează cu patologia spirituală, iar vindecarea unei boli este condiționată de acceptarea și intervenția

acceptance of the spiritual as well as of the medical intervention. Therefore, in case of disease, the treatment is complex, both medical and spiritual, with the belief that "the doctor treats and God heals."

Given such premise, and being here, today, among a medical body of the highest quality, allow me to feel like home and thank you once again for the invitation.

terapiei spirituale, cât și de cea medicală. Astfel, de obicei, în caz de boală este vorba de un tratament foarte complex: medical și spiritual, având convingerea că "doctorul tratează și Dumnezeu vindecă".

Pornind de la atari considerente permiteți-mi ca aflându-mă astăzi aici în cadrul unui complex medical de cea mai înaltă calitate, să mă simt ca la mine acasă și să mulțumesc încă o dată pentru invitație.